

مقاله: پژوهشی

Analysis of the Role of migration in the formation of sexual deviance (Case Study: Qom)¹

Seyed Mohammad Reza Rashidi Al-Hashem², Alireza Heydarnejad³, Mohammad Reza Salimi Sobhan⁴

Received: 22 - 04 - 2024

PP. 35-64

Accepted: 09 - 06 - 2024

Abstract

Background and Objective: The emergence and spread of indiscriminate and unplanned immigration causes various spatial-geographical problems. The aim of the present study is to investigate immigration in the city of Qom and its impact on sexual deviation in this city.

Method: The method of this research is quantitative, survey type, and the statistical population of the research was Qom prisons, which has a population of 5000 subjects, among them 346 subjects were selected using the Cochran formula, and the implementation of the questionnaire was adjusted with respect to demographic characteristics such as education, age, numbers of times and origin of immigration. The data collection tool is a researcher-made questionnaire, and the validity of the formal instrument is that sociologists and professors of methodology have commented on its construction and modification, and the reliability of the instrument with Cronbach's alpha was between 0.555 and 0.680.

Findings: The results of the research show that rural immigrants are less intended to sexual deviance. %65 of the deviant prisoners have migrated only once. %11 have migrated twice. %6 of immigrants have experienced immigration 3 times. %13 of them have migrated four or more times. With regression processing with an impact coefficient of $R=0.155$ and a significance test of $p<0.009$, it is determined that sexual deviance has a reducing effect on migration. This means that migration, especially rural migration, has not led to sexual deviance, but spatial mobility, i.e., displacement within the city, has led to an increase in sexual deviance. Similarly, family breakdown has an impact on sexual deviance with an impact coefficient of 0.298 and a significance of 0.000, and living in inappropriate places has an impact of 0.142 and a significance of 0.010.

Conclusion: Family breakdown and living in inappropriate places as independent variables have a high impact on sexual deviance and cause individual and societal deviance and social disorder in the city of Qom.

Keywords: Immigration, Sexual Deviance, Qom, Social Disorder.

Reference: Rashidi Al-Hashem, Seyed Mohammad Reza, Heydarnejad, Alireza, & Salimi Sobhan, Mohammad Reza (2024). "Analysis of the Role of migration in the formation of sexual deviance (Case Study: Qom)". *Quarterly Of Disciplinarry Geography*, 12(46), pp. 35-64.

1- Doctoral Thesis (Social Disorder and Its Impact on Crimes of Theft, Addiction and Sexual Deviance, Seyyed Mohammad Reza Rashidi Al-Hashem, The Plan Has Been Worked for the Police Commander of Qom Province).

2- Associate Professor of Sociology, Sociocultural Department, Faculty of Humanities and Soft Power, Imam Hussein University of Officers and Guards Training, Imam Hussein University. (Email: dsr.rashidi@gmail.com).

3- Associate Professor of Sociology, Faculty Member, Institute of police Sciences and Social Studies, Tehran, Iran. (Corresponding Author's Email: alirezahayrnejad@gmail.com).

4- Associate Professor of Geography and tourism planning, Faculty Member, Institute of police Sciences and Social Studies, Tehran, Iran. (Email: salimi _ geo @yahoo.com).

مقاله: پژوهشی

تحلیل نقش مهاجرت در شکل‌گیری کج‌روی جنسی (مورد مطالعه: شهر قم)^۱

سید محمدرضا رشیدی آل هاشم^۲، علیرضا حیدرنژاد^۳، محمدرضا سلیمی سبحان^۴

پذیرش: 1403/03/20

از صفحه 35 تا 64

دریافت: 1403/02/03

چکیده

زمینه و هدف: پیدایش و گسترش بی‌رویه و بدون برنامه مهاجرت، مسئله‌های مکانی- فضایی گوناگونی را پدید می‌آورد. هدف پژوهش حاضر بررسی مهاجرت در شهر قم و تأثیر آن بر کج‌روی جنسی در این شهر است. روش: روش این پژوهش کمی از گونه پیمایشی است و جامعه آماری پژوهش، زندان‌های قم بوده است که جامعه آماری 5000 نفر جمعیت دارد که با فرمول کوکران 346 نفر برگزیده شده است که اجرای پرسش‌نامه با عنایت به ویژگی‌های جمعیت‌شناختی مانند تحصیلات، سن، شمار و منشأ مهاجرت مطبق بوده است ابزار جمع‌آوری داده پرسش‌نامه پژوهش‌گرساخته است و اعتبار ابزار صوری است که جامعه‌شناس‌ها و استادان روش برای ساخت و اصلاح آن نظر داده‌اند و پایایی ابزار آن با آلفای کرونباخ بین 0/555 تا 0/680 بوده است.

یافته‌ها: نتیجه پژوهش نشان می‌دهد مهاجرهای روستایی کم‌تر به کج‌روی‌های جنسی تمایل دارند. 65 درصد از زندانی‌های کج‌رو تحت مطالعه، فقط یک‌بار مهاجرت کرده‌اند. 11 درصد، دوبار مهاجرت کرده‌اند. 6 درصد مهاجرها، تجربه 3 بار مهاجرت را دارند. 13 درصد آن‌ها، چهار بار یا بیش‌تر، مهاجرت کرده‌اند. با پردازش رگرسیونی با ضریب تأثیر $R=0/155$ و آزمون معنی‌داری $p<0/009$ مشخص می‌شود که کج‌روی جنسی بر مهاجرت تأثیر کاهنده دارد. بدین معنا که مهاجرت به ویژه مهاجرت‌های روستایی به کج‌روی‌های جنسی منجر نشده‌اند، ولی تحرک مکانی یعنی جابه‌جایی درون شهر به افزایش کج‌روی جنسی منجر شده است. همان‌طور گسست خانواده آن با ضریب تأثیر 0/298 و معناداری 0/000 بر کج‌روی جنسی تأثیر دارد و همین‌طور سکونت در محل‌های نامناسب نیز تأثیر 0/142 و معناداری 0/010 دارد.

نتیجه‌گیری: گسست خانواده و سکونت در محل‌های نامناسب به‌عنوان متغیرهای مستقل بر کج‌روی جنسی اثر بالایی دارند و موجب کج‌روی افراد و جامعه و نابه‌سامانی‌های اجتماعی در شهر قم می‌شود.

کلیدواژه‌ها: مهاجرت، کج‌روی جنسی، قم و نابه‌سامانی اجتماعی.

1- رساله دکتری (نابسامانی اجتماعی و تأثیر آن بر جرائم سرقت، اعتیاد و انحراف جنسی، سیدمحمدرضا رشیدی آل هاشم، طرح برای فرمانده انتظامی استان قم کار شده است).

2- دانشیار جامعه‌شناسی، گروه فرهنگی اجتماعی دانشکده علوم انسانی و قدرت نرم، دانشگاه افسری و تربیت پاسداری امام حسین علیه‌السلام دانشگاه امام حسین(ع). (رایانامه: dsr.rashidi@gmail.com)

3- دانشیار جامعه‌شناسی، عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی، تهران، ایران. (رایانامه نویسنده مسئول: alirezahayrnejad@gmail.com)

4- دانشیار جغرافیا برنامه ریزی توریسم، عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی، تهران، ایران. (رایانامه: salimi_geo@yahoo.com)

استناددهی (APA): رشیدی آل هاشم، سید محمدرضا، حیدرنژاد، علیرضا، و سلیمی سبحان، محمدرضا (1402). «تحلیل نقش مهاجرت در شکل‌گیری کج‌روی جنسی (مورد مطالعه: شهر قم)». پژوهشنامه جغرافیای انسانی، 12(46)، صص 35-64.

مقدمه

مهاجرت، به‌زعم خود یک آسیب اجتماعی تأثیرگذاری قلمداد می‌شود که همراه خود خیلی عظیمی از ناهنجاری‌ها و ضد ارزش‌ها را نیز می‌آورد. پدیده‌ای نه‌چندان دور که تحت تأثیر عوامل مختلفی رخ داده و نقش به‌سزایی در شکل‌گیری تناقضات فرهنگی و فساد کشور میزبان دارد. مهاجرت به‌عنوان یک پدیده اجتماعی دارای تأثیر و نفوذ قابل ملاحظه‌ای در ابعاد فرهنگی و زوایای اجتماعی است. (زنجانی، 1380: 85).

عوامل مختلفی در شکل‌گیری و پیدایش آسیب‌های اجتماعی دخیل هستند که از میان عوامل گوناگون، نقش مهاجرت در گسترش و به‌وجود آوردن شکاف‌ها و آسیب‌های اجتماعی پررنگ‌تر به‌نظر می‌رسد. بررسی‌های جامعه‌شناختی نشان می‌دهد که درصد قابل توجهی از جرم‌ها در رابطه مستقیم با مسئله مهاجرت و مهاجران دارد. مهاجرت‌های بی‌رویه در واقع باعث می‌شود ظرفیت جمعیتی یک کشور افزایش یابد، بی‌آن‌که ارکان و سازمان‌ها و امکانات آن‌ها رشد یافته باشد، در نتیجه به کنترل اجتماعی شدیداً لطمه وارد شده و باعث رشد ناهنجاری‌های مختلف اجتماعی خواهد شد. مشکل از جایی شروع می‌شود که یک کشور بودن هیچ برنامه و سیاستی در خصوص مواجهه با امر مهاجرت به پذیرش این مهاجرین اقدام کند و اجازه زندگی آزادانه بدون اعمال سیاست زیستن به این اتباع خارجی دهد. پیشینه پژوهش‌های انجام‌شده در قم و سایر شهرها نشان می‌دهد که مهاجرین بیش از بومیان به رفتارهای هنجارگریزانه و اعمال مجرمانه دست زده و مسائل اجتماعی و فرهنگی بیش‌تری دارند. نتیجه پژوهش‌های نشان داد که مهاجرین قم در سال 1375 بیش از بومیان اقدام به خودکشی کرده‌اند، به‌طوری‌که سهم مهاجرین در خودکشی نسبت به بومیان 70 درصد است. 86/6 درصد از خودکشی‌کنندگان ناموفق در مناطق حاشیه‌ای شهر و در واقع در مناطق

پایین شهر زندگی می‌کنند و افراد ساکن در دیگر مناطق سهم کم‌تری، 13/4 درصد دارند. هم‌چنین میزان خودکشی با وضعیت اقتصادی افراد بستگی دارد، به‌طوری‌که افراد طبقه پایین بیش از طبقه متوسط و طبقه بالا اقدام به خودکشی می‌کنند. وابستگی مذهبی (ایمان) بین افرادی که اقدام به خودکشی کرده‌اند، ضعیف یا کم است. هم‌چنین مهاجرین بیش از بومیان مرتکب بزه‌های اجتماعی می‌شوند و به‌واسطه ارتکاب جرائم مختلف به زندان محکوم می‌شوند. در این پژوهش مهاجرین در ارتکاب جرایمی چون کلاهبرداری و روابط نامشروع نسبت به بومیان از درصد بالاتری برخوردار هستند (ارشاد و آقای، 1385: 145).

بومیان تنها در بزه اعتیاد به مواد مخدر نسبت به مهاجرین درصد بالاتری را به خود اختصاص می‌دهند. آمارهای 3 ساله 99 - 1402 مبین آن است که در ارتباط با روابط نامشروع بومیان دارای رشد محسوسی هستند و در حال نزدیک شدن به مهاجرین می‌باشند. میل جنسی یکی از مهم‌ترین گرایش‌ها و نیازهای زیستی انسان است و ادامه نسل، حیات و آرامش روحی انسان به این میل و گزینه بستگی دارد. اگر این گزینه در مسیر درست خود قرار گیرد، خوش‌بختی دنیا و آخرت انسان فراهم می‌شود، ولی اگر به کجی کشیده شود، مشکلات و آسیب‌های جبران‌ناپذیر روانی، اخلاقی و اجتماعی را برای انسان به‌وجود می‌آورد. از این‌رو، کج‌روی‌ها و نابه‌هنجاری‌های جنسی، از مهم‌ترین آسیب‌های اخلاقی در تاریخ بشر بوده است. امروزه نیز با گسترش و گوناگون شدن ارتباطات و ابزارهای ارتباطی، این آسیب اخلاقی، چه در شیوه و چه در کمیت رو به افزایش است. هرچند بروز این آفت در کشورهای غربی نسبت به جامعه‌های اسلامی مقایسه‌پذیر نیست، از آن‌جا که کارآمدترین حربه جهان غرب برای کاهش اقتدار ملی جامعه‌های دیگر و رونق بخشی به کج‌روی‌های اخلاقی و جنسی با تهاجم فرهنگی و براندازی نرم است، (مروتی و همکاران، 1393: 93-113). از این‌رو پرسش اصلی پژوهش این است که افزایش مهاجرت چه تأثیری بر کج‌روی‌های جنسی در قم دارد؟ در این راستا پرسش‌های فرعی پژوهش عبارت‌اند از: افزایش تحرک سکونتی (جا به جایی

مداوم محله و مسکن) چه تأثیری بر کج‌روی‌های جنسی در قم دارد؟ گسست خانواده (فقدان والدین) چه تأثیری بر افزایش کج‌روی جنسی در قم دارد؟ سکونت در محل‌های نامناسب چه تأثیری بر کج‌روی جنسی در قم دارد؟

پیشینه و مبانی نظری

الف) پیشینه پژوهش

اصانلو، جزینی و الوندی (1402) پژوهشی با عنوان چالش‌های مدیریت انتظامی در پیش‌گیری از جرائم مناطق حاشیه‌نشین بیرجند انجام داده‌اند که نتیجه پژوهش آنان نشان می‌دهد که چالش‌های مهم مدیریت انتظامی در پیش‌گیری وضعی از جرائم در قالب چهار مضمون اصلی شامل عوامل مدیریتی، عوامل مرتبط با تجهیزات، عوامل مرتبط با مجرمان و عوامل شهری و شانزده مضمون فرعی شناسایی شدند. چالش‌های مهم مدیریت انتظامی در پیش‌گیری اجتماعی از جرائم در قالب پنج مضمون اصلی شامل عوامل ایمنی، عوامل شغلی، عوامل آموزشی، عوامل مدیریتی و عوامل ارتباطی و چهارده مضمون فرعی شناسایی شدند. چالش‌های مدیریت انتظامی در پیش‌گیری کیفری از جرائم در قالب سه مضمون اصلی شامل عوامل رفتاری، عوامل قانونی و عوامل سازمانی و نه (9) مضمون فرعی شناسایی شدند.

معمار و فرج خدا (1401) پژوهشی با عنوان «پیامدهای سلامت باروری و جنسی در قربانیان انحرافات جنسی کودک-نوجوان و راه‌کارهای پیش‌گیرانه (یک مطالعه مروری)، انجام داده‌اند، نتیجه پژوهش نشان می‌دهد. باتوجه به پیامدهای تهدیدکننده رفتارهای پارافیلیک در کودکان و نوجوان‌های قربانی، مصون‌سازی و اطلاع‌رسانی با اقدام‌های پیش‌گیرانه در سطح سیاست‌گذاری‌های کلان در خانواده، مهدکودک‌ها و مدرسه با متخصص‌های مربوطه، نیاز است.

کاظمی، پروین (1398) پژوهشی با عنوان «اکولوژی شهری و گرایش جوانان مهاجر فصلی به جرم در شهر تهران» انجام داده‌اند و نتیجه گرفته‌اند که هم‌نشینی افتراقی و از خودبیگانگی اجتماعی با ضریب هم‌بستگی 0/676 و 0/593 نیرومندترین رابطه معناداری را با میزان آسیب‌پذیری کارگران مهاجر

فصلی دارند. هم‌چنین نتیجه‌های رگرسیونی پژوهش نشان می‌دهد که متغیرهای مستقل پژوهش، 0/62 درصد از واریانس و تغییرهای متغیر وابسته یعنی گرایش کارگرهای مهاجر فصلی به جرم و رفتارهای پرخطر را تبیین می‌کنند.

متولیان، دوکوشکانی و یحیی‌زاده جلودار (1399) پژوهشی با عنوان «مقایسه میزان نارضایتی جوانان از ارتباط با پدر و مادر و نقش این نارضایتی در پیش‌بینی گرایش آن‌ها به انحراف‌های اجتماعی (فرار از خانه، کج‌روی جنسی و اعتیاد)» انجام داده‌اند که نتیجه‌های پژوهش نشان می‌دهد بین پسرها و دخترها در میزان گرایش جوان‌ها به فرار از خانه، کج‌روی جنسی و اعتیاد به مواد مخدر، گوناگونی‌های آماری معنی‌داری وجود دارد. بین میزان نارضایتی از پدر با میزان گرایش دانشجوها به فرار از خانه، کج‌روی جنسی و اعتیاد به مواد مخدر، رابطه معنی‌داری وجود دارد. هم‌چنین بین میزان نارضایتی از مادر با میزان گرایش دانشجوها به فرار از خانه، کج‌روی جنسی و اعتیاد به مواد مخدر، رابطه معنی‌داری وجود دارد. نارضایتی از مادر، بیش‌تر از نارضایتی از پدر در گرایش فرزندها به فرار از خانه، کج‌روی جنسی و اعتیاد به مواد مخدر، قدرت پیش‌بینی دارد.

رشیدی آل‌هاشم (1396) پژوهشی با عنوان «تابه‌سامانی اجتماعی و تأثیر آن بر کج‌روی جنسی» انجام داده است که نتیجه‌های آن نشان می‌دهد. مهاجرت به میزان 0/155، رشد جمعیت 0/110، شهرنشینی 0/142، بر کج‌روی جنسی اثرگذار بودند. برای دوری از اثرگذاری عامل‌های تابه‌سامانی‌بخش مهاجرت بر جرم کج‌روی جنسی باید از مهاجرت‌های غیر ضرور و با گوناگونی جمعیتی، هم‌چنین سکونت‌های قومی در منطقه‌های شهر با انگیزه‌های گوناگون جلوگیری شود. حل مشکل اجاره‌نشین‌ها و خانه‌دار کردن آن‌ها به حل مسئله کمک می‌کند.

اسماعیلی، محمودیان (1395) پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر مهاجرت‌های تحصیلی و شغلی زنان جوان ایرانی در دوره 90-1385» انجام داده‌اند که نتیجه‌های پژوهش نشان می‌دهد حدود یک پنجم زن‌های جوان به

دلیل‌های شغلی و تحصیلی مهاجرت و جابه‌جایی داشته‌اند. نتیجه‌های تحلیل چندمتغیره نشان داد که وضعیت تأهل (مجرد بودن زن‌ها)، سرپرست خانوار بودن زن‌ها، ضریب نفوذ اینترنت، تحصیلات دانشگاهی و مشارکت اقتصادی آن‌ها از مهم‌ترین عامل‌های اثرگذار بر مهاجرت‌های شغلی و تحصیلی زن‌ها در سال‌های حاضر می‌باشد. از این‌رو، افزایش سطح تحصیلات زنان در ایران و به‌دنبال آن تحرک اجتماعی و ورود به بازار کار زن‌ها، حرکت‌های مکانی و مهاجرتی بیش‌تر در ایران را به‌دنبال دارد.

صادقی، ولدوند (1394) پژوهشی با عنوان «جنسیت و مهاجرت: با تحلیل جامعه‌شناختی تفاوت‌های جنسیتی در مهاجرت‌های داخلی در ایران» انجام داده‌اند که نتیجه آن نشان می‌دهد حدود سه‌چهارم گوناگونی‌های جنسیتی در ایفای نقش فعال در فرایندهای مهاجرت، برابند نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی بین زن و مرد می‌باشد از این‌رو، ساختارهای اقتصادی مردانه و هنجارهای جنسیتی نقش مهمی در تبیین گوناگونی‌های جنسیتی مهاجرت در ایران دارند.

ربانی خوراسگانی، قانع عزآبادی (1394) پژوهشی با عنوان «بررسی تجارب زیسته زنان روسپی (مورد مطالعه: شهرهای یزد و اصفهان)» انجام داده‌اند و نتیجه گرفته‌اند که افرادی از قشرهای گوناگون جامعه در این کج‌روی درگیر می‌شوند که این آمیختگی بر پیچیدگی موضوع می‌افزاید. سبک زندگی بسیار گوناگون زنان روسپی، گونه دگرگون نگرش آن‌ها به نیازهای زیستی، روابط اجتماعی و اعتقادهای مذهبی، کج‌روی‌های جنسی که روزانه تجربه می‌کنند و داغ‌ننگی که با این‌گونه از سبک زندگی بر پیشانی‌شان نقش بسته از جمله موردهایی است که از تجربه زیسته زنان روسپی جدایی‌ناپذیر است. نقش شگرف خانواده در ورود و پیشروی زن‌ها در تجربه روسپی‌گری آمیخته‌ای از نظریه واپایش هیرشی و پیوند افتراقی ساترلند و کرسی را می‌پذیرد و با آن هم‌سو است.

مهاجرت: سده گذشته با دگرگونی‌های ژرف در پراکندگی دوباره جمعیت جهان و مهاجرت از ابتدایی‌ترین و دورافتاده‌ترین روستاها به شهرهای بزرگ و بنابراین با شهرنشینی فزاینده همراه بوده است. جابه‌جایی جمعیت‌های انسانی به‌دنبال پوشش گیاهی در سراسر تاریخ امر ثابت شده‌ای است. در سال‌های حاضر جمعیت‌های روستایی ناشی از روابط آن‌ها با محیط، به‌ویژه در ارتباط با دگرگونی جمعیت و مهاجرت است. بخش بزرگی از مهاجرت‌ها در پهنه تاریخ به‌دنبال ماده غذایی بوده است. اکنون فقط یک چهارم جمعیت جهان پیشرفته و آمریکای لاتین در روستاها زندگی می‌کنند. برخلاف علاقه پیشرونده همانند در پراکندگی دوباره جمعیت جهان به نفع شهرها، سه چهارم در افریقا و آسیا و نزدیک به دو سوم جمعیت جهان هنوز در روستاها زندگی می‌کنند. از جمله برانگیزاننده‌های مهاجرت، ارتباط با انسان‌های آگاه‌تر و با شخصیت بزرگ‌تر در شهرها می‌باشد. همان‌گونه ذخیره دانش، فرهنگ و انباشت آن‌ها، رفاه نو و ساخت‌های زیربنایی، رسانه‌ها و گوناگون‌سازی و آسان‌سازی‌های اقتصادها در مقیاس تولید و توزیع از جمله این انگیزه‌ها است. نسبت افراد در حال زندگی در منطقه‌های شهرنشین با همین برانگیزاننده‌ها بالاتر رفته و انتظار زندگی بهتر، به پیروی آن افزایش و رشد جمعیت نیز وجود دارد.

مهاجرت‌های روستایی در اساس برآمده از: 1- گوناگونی فرصت‌های اقتصادی و شرایط زندگی بین مکان‌ها و کشورها برای مهاجرت‌های بین‌المللی است، 2- آگاهی مردم از گوناگونی‌ها و آرزوهای در حال بهبود زندگی‌شان برای حرکت و 3- توانایی‌هایشان در عمل به آرزوهایشان است. بر پایه یافته‌ها، دگرگونی‌های *الگوی مهاجرت داخلی ایران* نشان می‌دهد که در ایران در حال دگرگونی بوده و از میزان مهاجرپذیری و مهاجر فرستی روستاها کاسته شده و به سمت شهرها جهت پیدا کرده است و الگوی مهاجرت داخلی در ایران به سوی مراتب شهری و برون کوچی در حال دگرگونی است. بنابراین چشم‌اندازهای آینده مطالعه‌های مهاجرتی در ایران، به سوی به مهاجرت‌های شهر به شهر و نقاط مثبت و چالشی آن است. (رستمعلی‌زاده، حسینی، 1395: 215-191).

انگیزه‌های اثرگذار مهاجرها در آرزوهای مهاجرتشان دربردارنده گوناگونی‌ها و فرصت‌های شغلی، میزان درآمد و شرایط زندگی است که جغرافی‌دان‌ها آن را با عنوان مفهوم مطلوبیت مکان بحث می‌کنند. در همان زمان جذابیت‌های عاطفی و روان‌شناختی دوستان، خانواده و خانه برای جلوگیری از مهاجرت افراد اثرگذار بوده است. فاصله و انباشته کردن بالقوه ارتباط و انتقال، سطح‌های آموزش و مهاجرت درونی و سیاست‌های دولت، اثرگذاری بسیار بالاتر در آگاهی از گوناگونی‌های یک مکان با مکان دیگر و توانایی مهاجرت و ارزش آن است. عامل‌هایی که مهاجرت از آن اثر می‌گیرد و مقوله بندی می‌شود. لی¹ (1966) عبارت‌اند از نگهداری یا وجود عامل‌ها در مکان اصلی یا همان نگهداری عامل‌ها در مکان انباشت، وجود متغیرهای محیطی یک عنصر در هر دو مورد است. عامل‌های نگهداری محیطی دربردارنده تشویش‌های طبیعی، زلزله، آتشفشان، سیل و طوفان و بیماری‌های همه‌گیر است.

انتقادهای یا گاهی دفاع از مهاجرت‌های غیر قانونی در بررسی موضوع مهاجرت وجود دارد. در برخی از مهاجرت‌های غیرمجاز و قابل پیگرد برای افراد غیرقانونی که تحمل فشار ناشی از شهرنشینی و فرهنگ و در نتیجه فشار ناشی از آمیختگی در کارگرهای محلی را دارند. مهاجرت گسترده و افزایش شتابان جمعیت در کلان‌شهرها موجب تمرکز در چند شهر بزرگ می‌شود و در نتیجه دستگاه‌های اداره شهرها از اداره امور ناتوان می‌شوند و ساختارهای ناکافی به رشد فقر، فلاکت و نابه‌سامانی و ناهنجاری‌های اجتماعی گوناگون کمک می‌کند (لینچ، 1386: 120). مهاجرت در شکل‌های، مهاجرت از روستا به شهر و از شهرها به شهرهای بزرگ انجام می‌شود. ناهمگون بودن پراکندگی سنی و جنسی مهاجرها، پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ناخوشایندی را در مبدأ و مقصد کوچ‌ها به‌دنبال دارد (لرنی، 1387: 12). حل مسئله‌های اجتماعی پیچیده‌ای مانند، مهاجرت بی‌رویه روستایی‌ها به شهرها، بیکاری، فقر و افزایش بی‌رویه جمعیت و در نتیجه جرم‌هایی مانند کج‌روی‌های جنسی و... با مطالعه‌های جامعه‌شناختی و مطالعه مسئله‌های اجتماعی، معضل‌ها و

آسیب‌های اجتماعی امکان‌پذیر است. این جرم‌ها و جرم‌های دیگر مانند آن بیماری‌هایی هستند که اگر زمینه‌های پیدایی آن‌ها مطالعه نشود امکان گسترش آن‌ها در بین افراد، خانواده‌ها، محله‌ها، شهرها و جامعه وجود دارد. پیامدهای مهاجرت در سطح گسترده، نقطه مبدأ مهاجرت و نقطه مقصد را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد اثرگذاری مهاجرت‌های روستایی بیش‌تر در شهرهای مقصد نمایان می‌شود: تخصص پایین، درآمد اندک، سکونت متحرک و نامناسب، گسست نظام خویشاوندی، جدایی گزینی فضایی و حاشیه‌نشینی از عمده این مسائل است (دغاغله و کلهر، 1389: 28-29). در بسیاری از موارد کوچ و نابه‌سامانی‌های شکل گرفته از دل دگرگونی فرهنگ، آهنگ زندگی، ناشناخته شدن در محل زندگی نو نیازهای اقتصادی، عاطفی و ... همه و همه به ایجاد کج‌روی‌های جنسی در شکل‌های گوناگون می‌انجامد. آمارهای مهاجرتی در ایران نیز گویای مهاجرت گسترده جمعیت از روستاها به شهرهای کشور در پهنه نیم سده گذشته بوده است. شرایط نامناسب روستاهای ایران برای سکونت و جذب جمعیت می‌باشد. مشکل ترک روستاها و تخلیه آن‌ها از سوی روستایی‌ها یکی از بحث‌های مهم در زمینه مسئله‌های روستایی به‌شمار می‌آید. دوره پس از اصلاحات ارضی دوره پیدایی دگرگونی‌های گسترده در زندگی روستایی‌ها بوده است که مهاجرت گسترده‌ای را به دنبال داشت. اما پس از گذشت چند دهه اثرهای بالا کم‌رنگ شده و به جای آن رکود حاصله در اقتصاد و گذران زندگی روستایی جایگزین آن شده است (افراخته، آقایی، 1390: 71-84). وضع بد اقتصادی روستاها، بیکاری و جذب نشدن اضافه جمعیت، پراکنش نامتعادل امکانات رفاهی، آموزشی، بهداشتی و تفریحی در بین شهر و روستا به انگیزه مهاجرت روستایی‌ها به شهر تبدیل می‌شود. در جریان مهاجرت‌ها روستایی‌ها به تحرک و منفعت‌های زیادی دسترسی پیدا می‌کنند، منفعت و تحرک به راحتی به چشم نمی‌آید و دیده نمی‌شود. ولی مسئله، مشکل و معضل برجسته می‌شوند، چرا که به نابه‌سامانی اوضاع اجتماعی شهرنشین‌های پیشین بدل می‌شوند (توسلی، 1393: 30).

کج‌روی جنسی: ارتباط مهاجرت با کج‌روی‌های جنسی موضوعی است که به دلیل‌های گوناگون طرح و مطالعه شده است. و نابه‌سامانی‌های شکل‌گرفته در اثر کوچ یا گوناگونی فرهنگ، ارزش و هنجارهای اجتماعی جامعه، همه و همه در امر کج‌روی جنسی می‌توانند نقش ایفاء کنند. سوءاستفاده‌کنندگان جنسی، کنش‌های خود را به دلیل‌های گوناگونی مانند ترس از پیگیری یا تنبیه، پنهان و تکذیب می‌کنند. دانش و آگاهی که سوءاستفاده‌کننده‌ها باید با استفاده از آن چیزی انجام دهند و ادعایی که آن‌ها نمی‌توانند به‌خاطر بسپارند چیزی است که آن‌ها آن را انجام داده‌اند (مارشال و همکاران¹، 2005: 34).

گزارش درمانگاهی درصد سن افراد مجرم جنسی را بالاتر از قربانی‌ها اعلام می‌کنند، قربانی‌هایی که 10 تا 19 ساله هستند و با قصد و نیت پیشین و به‌دلیل رخوت و تنبلی از آن‌ها سوء استفاده می‌شود و مجرم‌ها جرم خود را بازگو نمی‌کنند. برای این که برای ادامه جرم دیگر یا صدمه‌های روانی یا در پی سری کردن و محدود نمودن اطلاعات هستند (مسکوویتز²، 2004: 40). مشکل است بپذیریم که ادعای بیش‌تر سوء استفاده‌کننده‌ها بر پایه این که جرمشان را به‌خاطر ندارند، در واقع درست باشد یا این که چه اندازه نمی‌توانند جرمشان را به یاد بیاورند (مسکوویتز، 2004: 40). اما این ادعاها، البته بسیار پیچیده هستند. یک انگیزه نیرومند در دفاع از بی‌گناهی خود، در پهنه فرایند بررسی قانونی این است که حتی مسئله‌سازی بیشتر جرم‌های جنسی هرگز به امکان اقتدار مجرم‌ها به قربانی‌ها اشاره ندارند که مجرم‌ها به خود بازگویی بپردازند. وقتی به صورت غیررسمی با این مشکل روبه‌رو می‌شویم. چگونگی رویارویی بیش‌تر افراد با این مشکل بازگو نمی‌شود. کسانی که بر سوءاستفاده جنسی از کودکان ادامه می‌دهند، مسئله را گزارش نمی‌کنند که تکذیب مجرم‌ها ممکن است یک نقش بامعنایی داشته باشد (ولدهویس و همکاران³، 1999: 100). وقتی مجرم‌ها خاطراتشان را بازگو می‌کنند و رویدادهای گزارش شده، نسخه آن‌ها با نسخه پلیس مقایسه می‌شود و بیان‌های قربانی در

1- Marshall et al

2- Moskowitz

3- Veldhuis et al

اطمینان بخشی به دقت خاطره‌ها گزارش شده منظور می‌شود. در قالب این تکنیک در امریکا پژوهش‌گری تلاش کرده با 22 مجرم جنسی مرد مصاحبه کند که 10 نفر از این مجرم‌ها گفته‌اند در آن زمان تحت تأثیر جرم‌های دیگرشان بودند، یا از صدمه‌های روانی رنج می‌بردند. 12 نفر از مجرم‌ها گفتند، خاطره‌های دقیقشان را به یاد نمی‌آورند (مارشال و همکاران، 2005: 90). قدمت و شیوع روسپی‌گری به پهنای تاریخ حیات بشری است و گزارش این مسئله نیز به شکل‌های گوناگون شکل گرفته است. (گرگرسن¹، 1983: 12). در همیشه تاریخ، از سده‌های پیش از میلاد مسیح تاکنون، مفهوم روسپی‌گری نزدیک با رابطه جنسی با هدف کسب درآمد بوده است (جولین²، 1994: 98). گزارش‌ها در تأیید این نکته است که در حال حاضر نیز در برخی از کشورها میزانی از بودجه خود را از راه ارائه سیاحت جنسی کسب می‌کنند. در این کشورها زن‌ها و کودکان‌های نیازمند و بیش‌تر مهاجرها از کشورهای دیگر را به‌عنوان روسپی و خود فروش حرفه‌ای در می‌آورند (منسندیک³، 1994، 34).

ج) چارچوب نظری

مجموعه نظریه‌هایی که در این پژوهش مورد استفاده قرار دادیم شامل نظریه‌های زیر بودند:

نظریه بوم‌شناختی و روابط اجتماعی مبتنی بر کنش مانند نظریه شیکاگو در جامعه‌شناسی شهری و کج‌روی اجتماعی، که شهری شدن را به‌عنوان شیوه زندگی از دیدگاه تجربی از سه نقطه نظر مورد بحث قرار می‌دهد: الف- ساخت فیزیکی که متشکل از جمعیت، فناوری و نظم بوم‌شناختی است، ب- نظام سازمان‌های اجتماعی که شامل ساخت اجتماعی نمادها و الگوهای روابط اجتماعی معمول می‌گردد، ج- مجموعه‌ای از گرایش‌ها، و شخصیت‌های افراد که در فعالیت‌های جمعی شرکت می‌کنند و تحت تأثیر سازوکارهای نظارت اجتماعی قرار دارد. شاو و مکی (سامپسون و گراووز⁴، 1989). از سه عامل ساختاری فقر، ناهم‌گونی نژادی و

1- Gregresen

2- Jolin

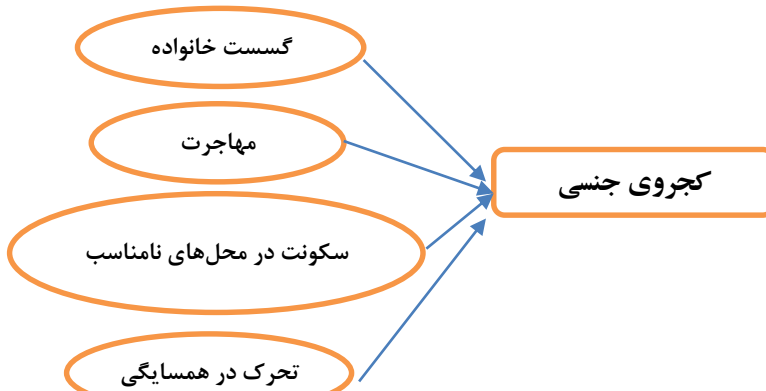
3- Mensendiek

4- Sampson and Graves

قومی و تحرک سکونت بحث می‌کنند که منابع ساختاری نابه‌سامانی اجتماعی هستند. این عوامل تأثیرات فردی را از طریق فرایندهای تضاد ارزش‌ها و هنجارها، تغییر فرهنگی و خلاءهای فرهنگی و روابط اجتماعی ضعیف مطالعه می‌کنند که اشاره به کاهش کنترل اجتماعی درونی و برونی دارد که افراد در خدمت رفتار انحرافی هستند. که در همه موارد جابه‌جایی جمعیت و کوچ با این موضوع در ارتباط هستند که در جدول شماره یک مشاهده می‌شود.

جدول شماره 1: مدل نظری برای چارچوب نظری

نظریه پرداز	نظریه	فرضیه	تعداد متغیر
ویرث	جدایی‌های فضایی ناشی از تراکم جمعیت و تعدد قومیت و تراکم در سکونت در شهر است که به بزه و جرم منتهی می‌شود	افزایش کوچ بر جرائم تأثیر گذارند	5
شاوومکی	ناهم‌گونی نژادی و قومی به جرائم منتهی می‌شود	نابسامانی اجتماعی (تحرک در همسایگی و تعدد هنجاری) ناشی از کوچ در بزه‌کاری تأثیر دارد	3
سمپسون و گراز	موقعیت اقتصادی پایین، تعدد قومیت، تحرک در منطقه مسکونی و خانواده‌های از هم پاشیده موجب نابه‌سامانی اجتماعی می‌شود	فقر، بیکاری، تعدد هنجاری، ازهم‌گسستگی خانواده و تحرک در همسایگی ناشی از کوچ بر جرائم تأثیر دارند	6
توماس سلین	هنجارها از گروهی به گروه دیگر متفاوت است	تعدد هنجاری ناشی از کوچ زمینه بروز جرم را فراهم می‌کند، هنجار قالب رفتاری نسبی است	2
ساترلند	منازعه فرهنگ‌ها اصل پایه ای در تشریح جرم است	تعدد هنجاری ناشی از کوچ به افزایش جرائم منتهی می‌شود.	2

نمودار شماره 1: مدل نظری برای چارچوب نظری

فرضیه‌های پژوهش

- 1) به‌نظر می‌رسد، افزایش مهاجرت‌پذیری (کوچ به درون) در قم، موجب افزایش کج‌روی‌های جنسی می‌شود.
- 2) به‌نظر می‌رسد، افزایش تحرک سکونتی (جابه‌جایی محله و مسکن) در قم، موجب افزایش کج‌روی‌های جنسی می‌شود.
- 3) به‌نظر می‌رسد، سکونت در محل‌های نامناسب در قم، موجب افزایش کج‌روی‌های جنسی می‌شود.
- 4) به‌نظر می‌رسد گسست خانواده موجب کج‌روی جنسی در قم شده است.

روش

روش مورد استفاده در این پژوهش، روش پیمایش بود. جامعه آماری پژوهش زندانیان دو زندان قم بودند که 5000 نفر جمعیت داشتند که با استفاده از فرمول کوکران 346 نفر نمونه برگزیده شد و با عنایت به ویژگی‌هایی مانند سن، سواد، مهاجرت و شمار آن، پرسش‌نامه به شیوه تصادفی متناسب با حجم انجام شد که از ابزار پرسش‌نامه پژوهش‌گرساخته برای جمع‌آوری داده استفاده شد و از آمارهای توصیفی، استنباطی و علی برای پردازش و تبیین داده‌ها

بهره‌برداری شد. از نرم‌افزار اسپاس برای اجرای تحلیل و پردازش داده‌ها به کار گرفته شد. واحد تحلیل پژوهش حاضر فرد است. شمار افراد در پیمایش، همین‌گونه در درصدها، نسبت‌ها، میزان مد نظر بوده است. همچنین واحد مشاهده در این بررسی فرد است. روایی ابزار صوری بوده است که نظر کارشناس‌های حوزه‌های جامعه‌شناسی و روش پژوهش در ساختن ابزار در آن وارد شده است. این ابزار به روش پیش‌آزمون در 10 درصد از نمونه پیش از اجرا تکمیل شد. و از پایایی ابزار با فرمول کرونباخ اطلاع به دست آمد.

جدول شماره 2: آلفای کرونباخ متغیرهای پژوهش

متغیر	آلفای کرونباخ	شمار معرفها
مهاجرت	550/	3
کج روی جنسی	649/	2
تحرك در همسایگی	610/	2

یافته‌ها

الف) آمار توصیفی

توصیف جدول‌های ناشی از داده‌های جمعیت‌شناختی پژوهش در این بخش ارائه می‌شود

جدول شماره 3: مبدأ کوچ در نمونه آماری زندان

مبدأ کوچ	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
روستاهای قم	58	16/76	16/8	16/8
شهرهای استان‌های دیگر	60	17/34	17/3	34/1
روستاهای استان‌های دیگر	63	18/31	18/3	52/32
کشورهای دیگر	18	5/20	5/2	57/52
نکوچیده	95	27/45	27/4	84/97
جمع	294	84/97	85	
بی پاسخ	52	16/03		
جمع	346	100		

برابر داده‌های جدول شماره سه، در نمونه آماری، 17 درصد از زندانی‌های کج‌روی جنسی از روستاهای داخل استان قم، مهاجرت کرده‌اند. 17 درصد از زندانی‌های مورد مطالعه از شهرهای استان‌های دیگر، مهاجرت کرده‌اند. 18 درصد از نمونه مورد نظر ما از روستاهای استان‌های دیگر به قم آمده‌اند. 5 درصد از کشورهای دیگر، به قم مهاجرت کرده‌اند. در مجموع 35 درصد مهاجرت‌ها، مبدأ روستایی دارند. 27 درصد از نمونه آماری ما، مهاجرت نکرده بودند یعنی از شهر قم بودند. شاید پدر یا پدر بزرگشان پیشینه مهاجرت داشته‌اند. ولی خود زندانی‌های مورد مطالعه پیشینه مهاجرت نداشته‌اند. درواقع

کمینه از نسل اول مهاجرها نیستند شاید از مهاجرهای نسل دوم و سوم و... مهاجرها یا در بین آمار غیر مهاجرها بوده باشند.

جدول شماره 4: کوچ یا اسکان دائمی

درصد تجمعی	درصد معتبر	درصد	فراوانی	سابقه کوچ
29/5	29/5	29/48	102	کوچ کرده
85	55/5	55/49	192	کوچ نکرده
85	85	84/97	294	جمع
		16/03	52	بی پاسخ
		100	346	جمع

برابر اطلاعات جدول شماره چهار، 29 درصد زندانی‌های نمونه مورد مطالعه مهاجرها بودند. 55 درصد مهاجرت نکرده‌اند. کمینه خودشان مهاجرت نکرده‌اند. شاید پدرشان یا جدهای‌شان مهاجرت کرده باشند و از مهاجرهای نسل دوم و سوم و... باشند.

جدول شماره 5: شمار مهاجرت

درصد تجمعی	درصد معتبر	درصد	فراوانی	تعداد مهاجرت
65	65	55/49	192	یک بار
78	13	12/5	37	دو بار
85	7	7	20	سه بار
100	15	15	45	چهار بار و بیشتر
	85	84/97	294	جمع
		16/03	52	سایر
		100	346	جمع

برابر داده‌های جدول شماره پنج، در نمونه آماری زندان 65 درصد یک بار تجربه مهاجرت دارند یعنی از شهر و روستای مبدایشان یکسره راه قم را در پیش گرفته‌اند. 12/5 درصد دو بار سابقه مهاجرت دارند. یعنی از پیش راه شهر دیگری، درون استان خود یا استان‌های دیگر را در پیش گرفته‌اند بیشتر افراد ابتدا به شهرهای کوچک در دسترس، از روستاها مهاجرت می‌کنند یا از شهرهای کوچک راه مرکز استان را در پیش می‌گیرند سپس راهی پایتخت یا

کلان شهرها می‌شوند. در همان نمونه آماری 7 درصد 3 بار مهاجرت کرده‌اند. 15 درصد چهار بار و بیشتر مهاجرت کرده‌اند.

جدول شماره 6: کیفیت کج‌روی جنسی

کیفیت کج‌روی جنسی	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
زنا	69	23.4	23.5	23.5
لواط	50	16.9	17.0	40.5
رابطه	6	2.0	2.0	42.5
رابطه شان را نمی‌پذیرفتند	168	56.9	57.1	99.7
جمع	294	99.7	100.0	
بی پاسخ	1	0.3		
جمع	295	100.0		

برابر داده‌های جدول پنج، 34/5 درصد زناکار بوده‌اند 17 درصد کج‌روی جنسی لواط داشته‌اند. 2 درصد فقط رابطه با نامحرم داشته‌اند 60 درصد رابطه اشان را نمی‌پذیرفتند.

(ب) آمار استنباطی

آزمون فرضیه‌های پژوهش و تبیین آن‌ها در این بخش آمده است.

به نظر می‌رسد، بین مهاجرت و کج‌روی جنسی رابطه وجود دارد.

جدول شماره 7: ضریب هم‌بستگی پیرسون رابطه متغیر مستقل مبدأ مهاجرت با کج‌روی در نمونه

آماري زندان

نوع جرم	مبدأ کوچ	ضریب هم‌بستگی x	معناداری آزمون M	ضریب معناداری
سکونت در محل‌های نامناسب		-0/151	0/010	0/023

برابر داده‌های جدول شماره هفت، رابطه بین دو متغیر مبدأ مهاجرت و کج‌روی جنسی در جدول بیان شده است که آزمون معنی‌داری آن اعتماد لازم را ندارد؛ پس نمی‌توان از رابطه بین این دو متغیر صحبت کرد. با توجه به داده‌های جدول شماره شش و ضریب هم‌بستگی پیرسون 7/، رابطه بین مهاجرت و کج‌روی جنسی با توجه به عدم معناداری آزمون و یا اعتماد پایین

آزمون معناداری تأیید نمی شود فرضیه اصلی رد و فرض صفر تأیید می شود یعنی افزایش مهاجرت به افزایش کج روی جنسی کمک نمی کند.

جدول شماره 8: ضریب هم بستگی پیرسون رابطه متغیر مستقل، شمار مهاجرت با متغیر کج روی جنسی نمونه آماری زندان

شمار مهاجرت	ضریب هم بستگی χ^2	آزمون معناداری M	ضریب معناداری
نوع جرم روابط جنسی	-0/005	0/936	0/000

برابر داده های جدول شماره هشت، میزان هم بستگی بین دو متغیر شمار مهاجرت و روابط جنسی در آزمون پیرسون در سطح آزمون معنی داری اعتماد و برابری لازم را ندارد، پس نمی توان از رابطه بین این دو متغیر صحبت کرد. ضریب هم بستگی پیرسون رأی به عدم ارتباط بین شمار مهاجرت با کج روی جنسی داد. باز تحلیل پنهان کاری و پنهان کاری کج روی جنسی به دلایل تنفر جامعه، قانون و شرع و همین گونه منافع مجرم برای حفظ تجارب خود برای ادامه خلاف کاری را دارد.

جدول شماره 9: برابری مدل

مدل	رگرسیون	آر اسکوایر	فقط آر اسکوایر	خطای معیار
1	0/777	0/603	0/570	0/59002

برابر داده های جدول شماره نه مقدار ضریب هم بستگی رگرسیون چند متغیره $R=0/777$ می باشد که بیان گر هم بستگی به نسبت قوی مجموعه متغیرهای مستقل با متغیر وابسته است. مقدار ضریب تعیین $R^2=0/603$ بیان کننده تبیین بالا از واریانس متغیر وابسته، توسط متغیرهای مستقل است؛ یعنی 60 درصد از تغییرهای کج روی جنسی با این متغیرها تبیین می شوند.

جدول شماره 10: معناداری مدل

مدل	آزمون R	R اسکوایر	آر اسکوایر تعیین شده	برآورد خطای استاندارد
1	0/620	0/385	0/126	0/61933

برابر داده های جدول شماره ده، مقدار ضریب هم بستگی رگرسیون چند متغیره $R=0/620$ و بیان گر هم بستگی نسبتاً قوی مجموعه متغیرهای مستقل با متغیر وابسته است. مقدار ضریب تعیین $R^2=3/6$ بیان کننده تبیین نسبتاً

قوی از واریانس متغیر وابسته، توسط متغیرهای مستقل است؛ یعنی 20 درصد از تغییرهای کج‌روی جنسی توسط این متغیرها تبیین می‌شوند.

فرض صفر: بین تحرک در همسایگی و انحرافات جنسی رابطه معنی داری وجود ندارد.

$$H_0: P = 0; \sigma_1 = \sigma_2$$

فرض اصلی: بین تحرک در همسایگی و انحرافات جنسی رابطه معنی داری

$$H_1: P \neq 0; \sigma_1 \neq \sigma_2$$

برابر داده‌های جدول شماره نه، ضریب هم‌بستگی پیرسون r حساب‌شده، بین تحرک در همسایگی و انحرافات جنسی رابطه معنی داری وجود ندارد. بدین ترتیب فرض صفر ما پذیرفته و فرض اصلی ما رد می‌شود. با این حساب، تحرک در همسایگی با کج‌روی جنسی ارتباط ندارد. تغییر مسکن و محله و جابه‌جایی‌های پیوسته در شهر و اجاره‌نشینی به افزایش یا کاهش کج‌روی منتهی نشده است. برابر داده‌های جدول شماره ده، و ضریب هم‌بستگی پیرسون r ، بین تحرک در مسکن و جابه‌جایی در محله و مسکن با کج‌روی جنسی رابطه معنی داری ندارد، پس فرض اصلی ما رد و فرض صفر ما تأیید می‌شود.

جدول شماره 11: ضریب هم‌بستگی پیرسون، روابط متغیرهای مستقل، گسست خانواده و روابط جنسی

نوع جرم	نبود گسست خانواده	ضریب هم‌بستگی X	آزمون معناداری M	ضریب تعین
روابط نامشروع	0/214	0/000	0/046	
هم‌جنس بازی	0/173	0/001	0/039	
خودفروشی	0/202	0/000	0/041	
دایر کردن اماکن فساد	0/203	0/000	0/041	

برابر داده‌های جدول شماره یازده، میزان هم‌بستگی بین متغیر مستقل نبود والدین و گسست خانواده با متغیر وابسته کج‌روی جنسی و معرف روابط نامشروع، در آزمون پیرسون 0/214 و سطح معنی داری آزمون آن 0/000 است که نشان از اعتماد بالای آزمون معناداری دارد، یعنی افزایش گسست

خانواده و نبود هریک از آن‌ها یا هر دوی آن‌ها به افزایش روابط نامشروع در بین فرزندان آن‌ها منجر می‌شود. میزان هم‌بستگی بین متغیر مستقل نبود والدین و گسست خانواده با معرف دایر کردن اماکن فساد (کج‌روی جنسی) در آزمون پیرسون $0/203$ و سطح آزمون معنی‌داری آن $0/000$ است که نشان از اعتماد بالای آزمون معنی‌داری آن دارد، یعنی افزایش نبود والدین یا غیبت هریک از آن‌ها یا هر دوی آن‌ها در زندگی فرزندان به افزایش دایر کردن اماکن فساد در بین فرزندان آن‌ها می‌شود. میزان هم‌بستگی بین متغیر مستقل نبود والدین با معرف خود فروشی (انحراف جنسی) در آزمون پیرسون $0/202$ و سطح آزمون معنی‌داری آن $0/000$ است که از اعتماد بالای آزمون معنی‌داری روایت می‌کند، یعنی افزایش نبود یا غیبت هریک از والدین یا هر دوی آن‌ها در زندگی فرزندان به افزایش خود فروشی در بین فرزندان خانواده‌های گسسته و متلاشی شده می‌شود. میزان هم‌بستگی بین متغیر مستقل فقدان والدین با معرف هم‌جنس‌بازی (انحراف جنسی) در آزمون پیرسون $0/173$ و سطح آزمون معنی‌داری آن $0/001$ است که نشان از اطمینان بالا به آزمون معنی‌داری دارد؛ یعنی افزایش نبود یا غیبت یکی از والدین یا هر دوی آن‌ها به افزایش هم‌جنس‌بازی در بین فرزندان آن‌ها می‌شود.

جدول شماره 12: معناداری مدل

مدل	آزمون R	R اسکوایر	آر اسکوایر تعیین شده	برآورد خطای استاندارد
1	0/620	0/385	0/126	0/61933

الف- پیش‌بین‌ها: تحرک در همسایگی، مهاجرت، گسست خانواده، سکونت در محل‌های نامناسب.

ب- متغیر وابسته: انحراف جنسی

برابر داده‌های جدول شماره دوازده، مقدار ضریب هم‌بستگی رگرسیون چند متغیره $R=0/620$ و بیان‌گر هم‌بستگی به نسبت قوی مجموعه متغیرهای مستقل با متغیر وابسته است. مقدار ضریب تعیین $R^2=3/6$ بیان‌کننده تبیین به نسبت قوی از واریانس متغیر وابسته، با متغیرهای مستقل است؛ یعنی 20 درصد از تغییرهای کج‌روی جنسی با این متغیرها تبیین می‌شوند.

جدول شماره 13: تحلیل واریانس برای معناداری مدل

مدل	مجموع مجزورها	درجه آزادی	میانگین مجذور	آزمون f	معناداری آزمون
رگرسیون	36/904	7	5/272	3/914	0/000
باقیمانده	378/501	281	1/347		
جمع	415/405	288			

الف-پیش بین ها: تحرک در همسایگی، مهاجرت، سکونت در محل های نامناسب، گسست خانواده.

ب- متغیر وابسته: انحراف جنسی.

برابر داده های جدول شماره دوازده، مقدار آزمون فیشر $p < 3/914$ و سطح آزمون معناداری 0/000 بیان گر اعتماد بالای آزمون است. یعنی متغیرهای مستقل به خوبی متغیر وابسته را تبیین می کند.

جدول شماره 14: رگرسیون چندمتغیره برای شناسایی (پیش بینی) عوامل مؤثر بر انحراف جنسی

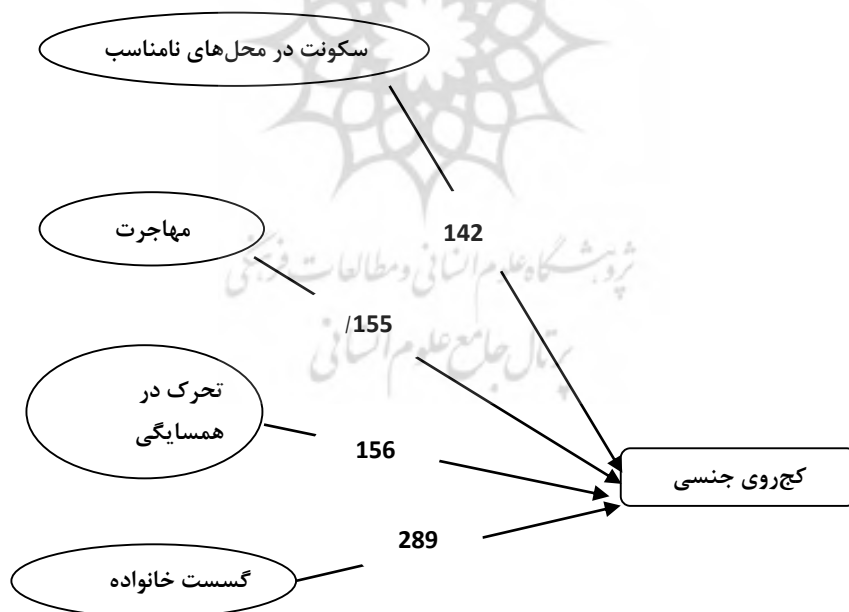
مدل	ضریب های استاندارد نشده	ضریب های استاندارد شده	آزمون تی	معناداری
	B ضریب	خطای استاندارد	ضریب بتا	باند پایین تر
عدد ثابت	0/785	0/620		1/266
مهاجرت	0/166	0/063	0/155	2/637
گسست خانواده	0/273	0/058	0/289	4/720
سکونت در محل های نامناسب	0/147	0/063	0/142	2/322
تحرک در همسایگی	0/136	0/052	0/156	2/606

برابر داده های جدول شماره چهارده، بیش ترین تأثیرها در بین متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته به ترتیب مربوط به متغیرهای گسست خانواده، تحرک در همسایگی، مهاجرت و سکونت در محل های نامناسب است. بیش ترین تأثیرگذاری را گسست خانواده با بتای 0/289 (افزاینده) دارد. که سطح معناداری 0/000 آزمون از اعتماد و معنی داری در سطح بالا نیز برخوردار است؛ یعنی افزایش گسست خانواده به افزایش کج روی های جنسی منتهی

می‌شود. وارونه آن نیز درست است، یعنی کاهش گسست خانواده، کاهش انحرافات جنسی را در بر دارد. تحرک در همسایگی با بتای 0/156 و معناداری 0/000 معناداری لازم را نیز دارد و جابه‌جایی در همسایگی موجب افزایش کج‌روی های جنسی می‌شود. مهاجرت با بتای 0/155 تأثیرگذاری افزاینده دارد. سطح آزمون معنی‌داری آن 0/009 است که نشان از اعتماد بالای آزمون معنی‌داری دارد. افزایش میزان مهاجرت، افزایش کج‌روی‌های جنسی را به‌دنبال ندارد و یا کاهش مهاجرت، کاهش کج‌روی‌های جنسی را دنبال ندارد. افزایش سکونت در محل‌های نامناسب با بتای 0/142 (افزاینده) بر کج‌روی‌های جنسی دارد و سطح آزمون معنی‌داری آن 0/010 است که بیان‌گر اعتماد بالا به آزمون معنی‌داری است.

معادله استاندارد

Y انحراف جنسی = مهاجرت (0-/155) + گسست خانواده (0/289) + سکونت در محل‌های نامناسب (0/142) + شمار مهاجرت (0/156)

نمودار شماره 2: مدل مفهومی تأییدشده

فرضیه اول: به نظر می‌رسد، «افزایش مهاجرت بر افزایش انحراف جنسی تأثیر دارد».

فرض اصلی: افزایش مهاجرت برافزایش انحراف جنسی تأثیر دارد.

$$H_0: P = 0 \text{ یا } \square_1 = \square_2$$

فرض صفر: افزایش مهاجرت بر افزایش انحراف جنسی تأثیر ندارد.

$$H_1: P \neq 0 \text{ یا } \square_1 \neq \square_2$$

برابر داده‌های جدول شماره سیزده، افزایش مهاجرت به افزایش کج‌روی جنسی منجر می‌شود. با پردازش رگرسیونی با ضریب تأثیر $R = -0/155$ و آزمون معنی‌داری $p < 0/009$ مشخص می‌شود که کج‌روی جنسی بر سکونت در محل‌های نامناسب تأثیر کاهنده دارد. فرض اصلی تأیید و فرض صفر رد می‌شود.

فرضیه دوم: به نظر می‌رسد، «افزایش سکونت در محل‌های نامناسب بر افزایش کج‌روی جنسی تأثیر دارد».

فرض اصلی: افزایش سکونت در محل‌های نامناسب برافزایش کج‌روی جنسی تأثیر دارد

$$H_0: P = 0 \text{ یا } \square_1 = \square_2$$

فرض صفر: افزایش سکونت در محل‌های نامناسب بر افزایش کج‌روی جنسی تأثیر ندارد.

$$H_1: P \neq 0 \text{ یا } \square_1 \neq \square_2$$

برابر داده‌های جدول سیزده، در پردازش رگرسیونی ضریب تأثیر سکونت در محل‌های نامناسب $R = 0/142$ و آزمون معنی‌داری $P < 0/010$ نشان می‌دهد که سکونت در محل‌های نامناسب تأثیر افزایش‌دهنده‌ای بر کج‌روی جنسی دارد. فرض اصلی تأیید و فرض صفر رد می‌شود.

فرضیه سوم: تحرک در همسایگی به افزایش کج‌روی جنسی تأثیر دارد.

فرض اصلی: تحرک در همسایگی برافزایش کج‌روی جنسی تأثیر دارد

$$H_0: P = 0 \text{ یا } \chi^2_1 = \chi^2_{20H}$$

فرض صفر: تحرک در همسایگی برافزایش سکونت در محل‌های نامناسب تأثیر ندارد.

برابر داده‌های جدول سیزده، در پردازش رگرسیونی ضریب تأثیر تحرک در همسایگی $R=156$ و آزمون معنی‌داری $P<0/010$ نشان می‌دهد که تحرک در همسایگی تأثیر افزاینده‌ای بر کج‌روی جنسی دارد فرص اصلی تأیید و فرض صفر رد می‌شود.

$$H_1: P \neq 0 \text{ یا } \chi^2_1 \neq \chi^2_{21H}$$

فرضیه چهارم: به نظر می‌رسد، «افزایش گسست خانواده به افزایش کج‌روی جنسی تأثیر دارد».

فرض اصلی: افزایش گسست خانواده برافزایش کج‌روی جنسی تأثیر دارد.

$$H_0: P = 0 \text{ یا } \chi^2_1 = \chi^2_{20H}$$

فرض صفر: افزایش گسست خانواده برافزایش کج‌روی جنسی تأثیر ندارد.

$$H_1: P \neq 0 \text{ یا } \chi^2_1 \neq \chi^2_{21H}$$

برابر داده‌های جدول شماره سیزده، برپایه پردازش رگرسیونی ضریب تأثیر گسست خانواده $R=0/289$ و آزمون معناداری آن $P<0/000$ است؛ یعنی گسست خانواده بر کج‌روی جنسی تأثیر دارد و به افزایش آن کمک می‌کند. فرض اصلی تأیید و فرض صفر رد می‌شود.

جدول شماره 15: مجموع اثرهای مستقیم و غیر مستقیم متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته

متغیرها	ضریب‌ها		
	اثر غیرمستقیم	مجموع	اثر مستقیم
نبود والدین (گسست خانواده)	0/084	0/289	0/205
سکونت در محل‌های نامناسب	0/48	0/142	0/094
تحرک در همسایگی	0/14	0/156	0/142
مهاجرت	-0/48	-0/155	-0/107

متغیر وابسته انحراف جنسی

برابر داده‌های جدول شماره چهارده، بیش‌ترین تأثیر مستقیم را به ترتیب متغیرهای گسست خانواده، تحرک در همسایگی و سکونت در محل‌های نامناسب دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد. که بین مهاجرت و کج‌روی جنسی در نمونه آماری زندان رابطه معناداری وجود ندارد ولی این رابطه در شمار مهاجرت و منشأ مهاجرت وارونه است یعنی بین مبدأ روستایی مهاجرت و کج‌روی جنسی رابطه معنی‌داری منفی وجود دارد؛ یعنی مهاجرت‌های با مبدأ روستایی به کج‌روی جنسی اقبال کم‌تری نشان می‌دهند مهاجرت و دزدی در نمونه آماری زندان با هم رابطه معنی‌دار دارند؛ به‌ویژه مهاجرت. در نمونه آماری زندان بین کج‌روی جنسی و مهاجرت رابطه معنی‌داری وجود ندارد. به‌ویژه مهاجرت‌های روستایی به رابطه نامشروع اقبال ندارند. با این تفسیر به نظر می‌رسد، مهاجرت به‌عنوان یک فرصت برای افراد و حتی زمانی برای جامعه مقصد می‌تواند برای رشد و پیشرفت عمل کند. همانند جمعیت، اگر برای مهاجرها و نیازهای مهاجرها پیش‌بینی‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم وجود نداشته باشد، تبدیل به تهدیدی بر علیه سلامت جامعه و افراد آن می‌شود. در این حالت از مهاجرت به‌عنوان شاخص نابه‌سامانی می‌توان نام برد که زمینه جرم‌های گوناگون را فراهم می‌آورد.

ولی گسست خانواده و سکونت در محل‌های نامناسب به‌عنوان متغیرهای مستقل بر کج‌روی جنسی اثر بالایی دارند و موجب کج‌روی افراد و جامعه و نابه‌سامانی‌های اجتماعی می‌شود. مهاجرپذیری قم، بیش‌تر با انگیزه‌های کسب علم، محیط دینی و زیارتی از یک سو و فرصت‌های فراروی افراد جست‌وجوی کار برای ارائه خدمات گوناگون است، مهاجرت‌های با انگیزه‌های گوناگون و ویژگی‌های گوناگون فرهنگی شده است که این نابه‌سامانی‌های ناشی از افزایش جمعیت، تراکم سکونتی و تحرک آن و گوناگونی قومیت و تضاد هنجاری را در تأثیر بر روی جرم‌ها تقویت می‌کند. نظریه ویرث در این مورد، با فرضیه آزموده شده ما هم‌سو می‌باشد، تأیید می‌شود؛ یعنی از نظر پژوهش ما، مهاجرت، بر جرم کج‌روی جنسی تأثیر کاهنده دارند.

نتایج این پژوهش با پژوهش‌های پیشین درباره تأثیر مهاجرت بر کج‌روی جنسی هم‌سوایی ندارد به‌نظر می‌رسد شهر قم به‌عنوان شهر مذهبی، زیارتی و تحصیل دینی است افراد مهاجر به این شهر انگیزه‌های بالای اخلاقی دارند و از زندگی در این شهر به‌دنبال افزایش دین‌داری و افزایش تحصیل دینی و کسب فیض مذهبی برای نزدیکی به الگوهای دینی بهره‌مند می‌شوند. ولی در بخش گسست خانواده و سکونت در محل‌های نامناسب که اثر بالایی بر کج‌روی جنسی دارند فرزندان و کودک و نوجوان‌هایی که به هر دلیلی پدر و مادر خود را در کنار خود نمی‌بینند، اشتیاق به کج‌روی‌های جنسی بالایی دارند و در این باره افراد تربیت و جامعه‌پذیری مناسب را نمی‌توانند به‌دست بیاورند، شاید دلیل‌های مالی برای پاسخ به نیازهای مالی‌شان نیز اثر گذار باشد. همین‌طور معتادها اشتیاق بیشتری به کج‌روی جنسی پیدا می‌کنند به دلیل نیاز به خرید مواد مخدر و نداشتن امکان مالی آن‌ها را مجبور به خودفروشی و برقرار رابطه نامشروع می‌کند. شاید هم هم‌نشینی با افراد کج‌رو آن‌ها را به این کج‌روی سوق می‌دهد که در این صورت نظریه ساترلند با پژوهش ما هم‌خوان و هم‌سو است.

پیشنهادهای

- 1) مهاجرهای این شهر، فرهنگ‌های گوناگونی دارند. در صورت امکان جلوی بعضی از مهاجرت‌های غیرضروری گرفته شود؛ افرادی که به دلیل‌های اداری و... مهاجرهای غیررسمی و غیرقانونی کشورهای دیگر هستند باید شناخته شده و به کشور خود برگردند.
- 2) قم صحنه برخورد فرهنگ همه روستاهای ایران با گوناگونی گسترده است. پس نیاز به توقف مهاجرت گسترده نیاز است. دهه‌ها یا شاید زمان بیش‌تری برای پذیرش این مهاجرها با فرهنگ‌های گوناگون لازم است.
- 3) سازمان‌های حمایتی متولی مانند کمیته امداد امام خمینی (ره) و بهزیستی کودکان و نوجوان‌های بی‌سرپرست را دریابند و قانون‌های حمایت از فرزندان کم و سن و سال این افراد را برای دوری از کج‌روی‌های جنسی دریابند.
- 4) نیروی انتظامی و سازمان‌های مبارزه با سکونت در محل‌های نامناسب سامان‌دهی مناسبی روی معتادها و سکونت در محل‌های نامناسب داشته باشند، اما به جرم‌های دیگری مانند کج‌روی جنسی کمک نمی‌تواند بکند.

سپاس‌گزاری

از تمامی کارکنان دفتر تحقیقات کاربردی فرماندهی انتظامی استان قم و هم‌چنین کارشناسان و مدیران سازمان زندان‌های شهر قم که در میسر شدن انجام این طرح نقش داشتند، تشکر و قدردانی می‌شود.

- ارشاد، فرهنگ، و آقایی، داوود (1385). تصویری از مهاجرت در استان خوزستان در دهه 1365-1375 و موضوع مهاجرت بازگشتی. مجله جامعه‌شناسی ایران، 4(1)، 79-89. موجود در آدرس:
http://www.jsi-isa.ir/article_27710.html
- اسماعیلی، نصیبه، و محمودیان، حسین (1395). بررسی عوامل مؤثر بر مهاجرت‌های تحصیلی و شغلی زنان جوان ایرانی در دوره 90-1385. مطالعات راهبردی ورزش و جوانان. 15(34)، 113-128. موجود در آدرس:
https://faslname.msy.gov.ir/article_183.html
- اصلولو، علی، جزینی، علیرضا، و الوندی، مهدی (1402). مدیریت انتظامی در پیشگیری از جرائم مناطق حاشیه‌نشین بیرجند: نشریه علمی انتظام اجتماعی، 15(4)، 97-126. موجود در آدرس:
http://sopra.jrl.police.ir/article_102321.html
- افراخته، حسن، و آقایی‌زاده، اسماعیل (1390). مهاجرت روستایی در ایران و استیلای عوامل رکودی نمونه موردی - شهرستان بندر انزلی. نشریه مسکن و محیط روستا، 30(133)، 71-84. موجود در آدرس:
http://jhre.ir/browse.php?a_code=A-10-1-13
- توسلی، غلامعباس (1393). جامعه‌شناسی شهری، تهران: انتشارات جامعه‌شناسان.
- دغاغله، کلهر، و عقیل، سمیه (1389). آسیب‌های شهری در تهران، وندالیسم، دختران فراری، زنان سرپرست خانوار و تكدی‌گری. تهران: نشر جامعه‌شناسان، زیر نظر اداره کل مطالعات اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران.
- رستمعلی‌زاده، ولی‌الله، و حسینی، قربان (1395). مهاجرت‌های روستایی در ایران و پیامدهای آن بر جامعه روستایی. نشریه راهبردهای اجتماعی فرهنگی، 5(20)، 191-215. موجود در آدرس:
<https://www.sid.ir/paper/243600/fa>
- ربانی خوراسگانی، علی، و قانع عزآبادی، فرزانه (1394). بررسی تجارب زیسته زنان روسپی (مورد مطالعه: شهرهای یزد و اصفهان). پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی، 4(2)، 49-68. موجود در آدرس:

– https://ssoss.ui.ac.ir/article_17127.html

– رشیدی آل هاشم، سیدمحمدرضا (1396). نابه‌سامانی اجتماعی و تأثیر آن بر کج‌روی جنسی در قم. فصلنامه تغییرات اجتماعی و فرهنگی، 14(2)، 15-30. موجود در آدرس:

https://journals.iaui.ac.ir/article_544581.html

– زنجان، حبیب‌الله (1380). مهاجرت. تهران: انتشارات سمت.

– صادقی، رسول، و ولدوند، لیلا (1394). جنسیت و مهاجرت: تحلیل جامعه‌شناختی تفاوت‌های جنسیتی در مهاجرت‌های داخلی ایران. دوفصلنامه پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر، 4(7)، 55-78. موجود در آدرس:

https://csr.basu.ac.ir/article_1561.html

– کاظمی، قباد، و پروین، ستار (1398). اکولوژی شهری و گرایش جوانان مهاجر فصلی به جرم در شهر تهران. مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، 18(43)، 53-70. موجود در آدرس:

https://faslname.msy.gov.ir/article_297.html

– لرنی، منوچهر (1387). نقد و تحلیل مسائل اجتماعی ایران. تهران: انتشارات بهینه.

– لینچ، کنت (1386). روابط متقابل شهر و روستا در کشورهای در حال توسعه. ترجمه: دکتر محمدرضا رضوانی و داود شیخی، انتشارات پیام، تهران.

– متولیان، سید مهدی، دوکوشکانی، فریمه، و یحیی‌زاده جلودار، سلیمان (1399). مقایسه میزان نارضایتی جوانان از ارتباط با پدر و مادر و نقش این نارضایتی در پیش‌بینی گرایش آنان به انحرافات اجتماعی (فرار از خانه، انحراف جنسی و اعتیاد). پژوهش‌های راهبردی مسائل اجتماعی، 9(30)، 129-160. موجود در آدرس:

https://ssoss.ui.ac.ir/article_25155.html

– معمار، فاطمه زهرا، و فرج‌خدا، تهمینه (1401). پیامدهای سلامت باروری و جنسی در قربانیان انحرافات جنسی کودک-نوجوان و راهکارهای پیشگیرانه: یک مطالعه مروری. تازه‌های پژوهشی روان‌تنی، 1(1)، 35-68. موجود در آدرس:

https://cpr.mazums.ac.ir/browse.php?a_id=23&sid=1&slc_lang

– مروتی، سهراب و همکاران (1393). علل و عوامل انحرافات جنسی از دیدگاه قرآن و روایات، پژوهش نامه اسلامی زنان و خانواده، 2(2)، 93-113.

- Sampson. Robert,J. (2005) and LydinBeam Department of Sociology Harward University Willa, James, Hall(Cultural Mecanisms and Killing Fields a Revised Theory of Community level Recial Inequality)
- Marshall,Gordon, (1999)Dictionary of sociology oxford. New York.
- Hall,P. (1988)Urban growth in western Europe in M.Dogam and J. D kasarda (the methropolice Era. Vol.1(New York sugu).
- lee.Evertt(1966)."A theory of Migration.Demography.
- Wirth Luis(1938) Urbanizm as a way of life. American Journal of Sociology 2002.

